

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (SEOM) ครั้งที่ 1/44 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

บรูไนดารุสซาลาม เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (SEOM) ครั้งที่ 1/44 และการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ 20-22 มกราคม 2556 โดยมีผลการประชุมที่สำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินการภายในอาเซียน สมาชิกอาเซียนได้มีการหารือแนวทางเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจไปสู่ AEC ได้แก่

1.1 การค้าบริการ อาเซียนตั้งเป้าหมายจะลงนามข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 9 ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในเดือนสิงหาคม 2556

1.2 การสร้างความเสมอภาคทางเศรษฐกิจในภูมิภาค คณะกรรมการรายสาขาต่างๆ ของอาเซียนอยู่ระหว่างเตรียมการเสนอกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้าน SMEs ความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาค และการเข้าถึงด้านการเงิน (financial inclusion) เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนพิจารณาต่อไป

1.3 มาตรฐานและความสอดคล้องที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกเร่งดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อให้ MRA for Electrical and Electronic Equipment (ASEAN EE MRA) และ ASEAN Harmonized Electrical and Electronic Equipment Re-

gulatory Regime หรือ AHEEERR มีผลใช้บังคับ

1.4 การจัดทำ ASEAN Trade Review and Policy Dialogue (TRPD) ที่ประชุมเริ่มพิจารณาเอกสารแนวคิดในการจัดทำ TRPD โดยรวบรวมข้อมูลแนวทางการทบทวนนโยบายการค้าซึ่งดำเนินการอยู่ในเวทีต่างๆ และเห็นว่าการจัดทำ TRPD ของอาเซียนต้องไม่ซ้ำซ้อนกับกลไกที่มีอยู่ภายใต้เวทีระหว่างประเทศอื่นๆ และอาจลงลึกในสาขาที่คาดว่าจะมีอุปสรรคในการไปสู่ AEC ในปี 2558 ทั้งนี้ การจัดทำ TPRD ดังกล่าวเป็นไปตามข้อตัดสินใจของผู้นำอาเซียนที่เห็นชอบให้อาเซียนจัดทำ TRPD เพื่อสร้างความโปร่งใสในการการค้าสินค้า บริการ และการลงทุนให้กับอาเซียน

2. ความสัมพันธ์กับประเทศ

คู่เจรจา

2.1 การเจรจาความตกลงพันธมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค หรือ RCEP ที่ประชุมอยู่ระหว่างพิจารณาขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเจรจาการค้า RCEP (Draft Terms of Reference (TOR) for the RCEP Trade Negotiating Committee (RCEP-TNC)) ซึ่งใกล้จะสมบูรณ์แล้ว เหลือเพียงการสรุปเรื่องนิยามของ “Chairmanship ของคณะกรรมการเจรจาการค้า RCEP” ที่ประชุมจึงมีมติให้ประเทศสมาชิกอาเซียนกลับไปพิจารณาและเลือกรูปแบบ “Chairmanship” เพื่อจัดทำ TOR ให้เสร็จสิ้นต่อไป

2.2 อาเซียนกับคู่เจรจา

- ที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแจ้งเวลาที่เหมาะสม

ในช่วงเดือนกันยายนสำหรับการเข้าร่วม AEM Roadshow to China เพื่อนำไปหารือกับฝ่ายจีนในการประชุมคณะกรรมการร่วมกำกับกำกับการดำเนินงานภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA-JC) ที่จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม 2556

- ที่ประชุมเห็นควรจัด AEM Roadshow to US ช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม 2556 และจะนำเสนอสหรัฐอเมริกาเพื่อพิจารณากำหนดการต่อไป

3. การเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 19 และการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนกับกรรมการยุโรป (AEM-EU) วันที่ 8-9 มีนาคม 2556 ณ ประเทศเวียดนาม

3.1 ที่ประชุมรับทราบว่าประเด็นที่จะมีการหารือโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจ

อาเซียน อาทิ การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการภายในปี 2015 มาตรการที่มีใช้ภายในปี 2015 การขอเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนของฮ่องกง การเจรจาความตกลงพันธมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค หรือ RCEP การรับรอง work programme ของอาเซียน-สหภาพยุโรป สำหรับปี 2556-2557 ทั้งนี้ AEM มีกำหนดจะประชุมร่วมกับภาคเอกชนของอาเซียนและสหภาพยุโรปในช่วงการประชุมครั้งนี้ด้วย

3.2 เอกสารที่จะมีการลงนามในช่วง AEM Retreat ได้แก่ พิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า และพิธีสารสำหรับการปรับปรุงตารางข้อสงวนภายใต้ความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน

กลุ่มประเทศ GMS ภายใต้อาเซียน

AEC FOCUS ขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านรู้จักกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง GMS (Greater Mekong Subregion) ซึ่ง

เพิ่งฉลองครบรอบ 20 ปี เมื่อเดือนกันยายน 2555 ที่ผ่านมา

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion-GMS) ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ ประเทศไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และ สาธารณรัฐประชาชนจีน (มณฑลยูนนาน และเขตปกครองตนเองกวางสี)

อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมีพื้นที่รวมกันประมาณ 2.3 ล้านตารางกิโลเมตร หรือมี

ขนาดเทียบเท่าภูมิภาคยุโรปตะวันตก และมีประชากรรวมกันกว่า 320 ล้านคน

ธนาคารพัฒนาเอเชีย (เอดีบี) ยกให้กลุ่มประเทศ GMS เป็นตัวอย่างของความร่วมมือในอนุภูมิภาคที่มีการบูรณาการทางเศรษฐกิจ และหากมีการกระชับความร่วมมือระหว่างกันต่อไป สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็คือการเป็นอนุภูมิภาคที่มีความเจริญรุ่งเรือง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีทำเลที่ตั้งอยู่ บริเวณศูนย์กลางของทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพลวัตมากที่สุดของโลก

ตัวอย่างการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมที่สำคัญใน GMS เช่น การสร้างเส้นทาง R3A (ไทย-สปป.ลาว-จีน) โดยมีจุดเริ่มต้นจากคุนหมิง-สิบสองปันนา-บ่อหาน ของจีนเชื่อมกับแขวงบ่อเต็น-บ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศ สปป.ลาว เข้ามาฝั่งไทยผ่านแม่น้ำโขงตรงข้ามอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปยังพิษณุโลกและสิ้นสุดที่กรุงเทพฯ ซึ่งสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 เชื่อมระหว่างเชียงของ ของประเทศไทย และห้วยทราย สปป.ลาว ได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมา

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ถนนเส้นทาง R9 (พม่า-ไทย-สปป.ลาว และเวียดนาม) เริ่มต้นจากเมืองท่าดานังของเวียดนาม ผ่านเมืองเว้และเมืองลาวบาว (Lao Bao) อันเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของเวียดนามซึ่งติดกับชายแดน สปป.ลาว เข้าแขวงสะหวันนะเขต ในสปป.ลาว ข้ามสะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) สู่อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ไปสุดที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และเข้าไปยังประเทศพม่า ทะลุอ่าวมะละเกาะที่เมืองมะละไย หรือมะละแหม่ง

นอกจากจะมีการเชื่อมต่อโครงข่ายคมนาคมเข้าด้วยกันแล้ว ยังมีกิจกรรมสนับสนุนเศรษฐกิจภายในระหว่างกัน เช่น การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างกัน รวมถึงความร่วมมือด้านการพัฒนาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค

ผลของการพัฒนาและความร่วมมือส่งผลให้อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีอัตรา

เติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 6-8 ต่อปี โดยประเทศที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุดในโลกลำดับต้นๆ ในขณะนี้ล้วนเป็นประเทศในอนุภูมิภาคนี้ อาทิ จีน สปป.ลาว (ร้อยละ 8 ต่อเนื่องเป็นกว่า 2 ปี) กัมพูชา (ร้อยละ 7) รวมถึงประเทศเปิดใหม่อย่างเมียนมาร์ที่มีความพร้อมในทุกด้าน ทำให้มีจำนวนประชากรที่อยู่ในข่ายความยากจนลดลง รวมทั้งมีรายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้น 3 เท่า

คำถามคือประเทศเหล่านี้ใช้เงินจากที่ไหนในการพัฒนาความร่วมมือดังกล่าว

ในส่วนของประเทศจีนหรือไทยคงไม่มีปัญหาเพราะมีงบประมาณดำเนินการได้อยู่แล้ว แต่อย่างพม่า สปป.ลาว หรือ กัมพูชา ซึ่งเป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ ยังไม่มีงบประมาณเพียงพอในการสร้างถนนหนทางหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ขอเปลี่ยนเป็นต้องพยายามดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีนักลงทุนจากทั่วโลกต่างแห่เข้าไปลงทุนในประเทศเหล่านี้ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด นอกจากนั้น ธนาคารพัฒนาเอเชียได้เป็นเพียงจักรสำคัญการสนับสนุนเงินทุน เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมต่างๆ (การสนับสนุน

สำคัญจึงมาจากธนาคารพัฒนาเอเชีย หรือ เอดีบี นั่นเอง)

ช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา โครงการความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงได้ใช้เงิน 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับโครงการการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในอนุภูมิภาค ทั้งถนน ท่าอากาศยาน เส้นทางรถไฟ โรงไฟฟ้า โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว และการป้องกันโรคติดต่อ โดยเอดีบีสนับสนุนเงินเป็นมูลค่ากว่า 5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่เหลือมาจากรัฐบาลจีน ไทย เวียดนาม ร่วมกันสมทบในการประชุมสุดยอดผู้นำ 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 4 เมื่อเดือนธันวาคม 2554 ผู้นำประเทศสมาชิกได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงสำหรับ 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2555-2565) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ด้านการลดปัญหาอุปสรรคด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมศักยภาพด้านการค้า และการลงทุนระหว่างกัน

หนึ่งในเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ การพัฒนา

ระเบียนเศรษฐกิจใหม่ที่สำคัญ เรื่องการขยายและใช้เส้นทางขนส่ง ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่เข้มแข็งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยรัฐบาลจีนได้เสนอแนวทางการพัฒนา 5 ข้อ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจให้แน่นแฟ้นมากขึ้น ประกอบด้วย

ข้อ 1 การมีระบบคมนาคมที่เชื่อมต่อกันได้ทุกช่องทาง โดยมีการส่งเสริมการพัฒนาเส้นทางถนนซูเปอร์ไฮเวย์เป็นลำดับแรก

ข้อ 2 การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม ซึ่งรัฐบาลจีนจะสนับสนุนการลงทุนผู้ประกอบการจีน และเชิญชวนผู้ประกอบการของประเทศสมาชิก GMS

มาใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน

ข้อ 3 ความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร เทคโนโลยีและการฝึกอบรมบุคลากร ของประเทศสมาชิก GMS โดยการปรับปรุงเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ระหว่างกัน

ข้อ 4 ความร่วมมือเพื่อลดความยากจน โดยให้เอดีบีเพิ่มช่องทางการสนับสนุนทางการเงิน และการระดมทุนจากประเทศพันธมิตรที่พัฒนาแล้ว ขณะที่ประเทศจีนจะให้การสนับสนุนเงินจำนวน 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในกองทุนเพื่อลดความยากจนผ่านทางเอดีบี

ข้อ 5 การวางแผนพัฒนาสังคมของรัฐบาลท้องถิ่นในประเทศสมาชิก GMS เพื่อ

ให้มีกฎ ข้อบังคับ และ นโยบายที่โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวมที่เท่าเทียมกัน

ความก้าวหน้าล่าสุด ได้มีการประชุมระดับรัฐมนตรี 6 ประเทศ ครั้งที่ 18 ระหว่างวันที่ 10-13 ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมาที่นครหนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เน้นย้ำความสำคัญในการดำเนินงานตามกรอบการพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่ (New Strategic Framework 2012-2022) และการเตรียมการภายใต้กรอบการลงทุนระดับภูมิภาค (Regional Investment Framework 2012-2022-RIF) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภูมิภาค ให้เติบโตอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

ทีละคำ

Committee of the Whole (COW) for the ASEAN Economic Community (การประชุมองค์กรรกายใต้เสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน)

COW เป็นเวทีการประชุมขององค์กรรายสาขา โดยเฉพาะองค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของสาขาความร่วมมือภายใต้เสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาทิ เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเกษตรและป่าไม้ และเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่ง เป็นต้น การประชุม COW จึงเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้องค์กรรายสาขาภายใต้เสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานของแต่ละสาขา หรือปัญหาในการดำเนินมาตรการต่างๆ รวมทั้ง

พิจารณาแนวทางการจัดการประเด็นที่คาบเกี่ยวกับหลายสาขาด้วยการประชุม COW จัดขึ้นปีละหนึ่งครั้ง โดยจัดต่อเนื่องกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ครั้งแรกในแต่ละรอบปีการประชุม

ในการประชุม COW ไม่มีประธานอย่างเป็นทางการ แต่จะให้เจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียนทำหน้าที่ดำเนินการประชุมให้

การประชุม COW ครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2556 ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
เลขที่ 44/100 ถนนพญาไท ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
Call Center 0 2507 7555 โทรสาร 0 2547 5611